

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 14P/43/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6721203060
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ľudmila Ostrolucká
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2022:6721203060.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudkyňou Mgr. Ľudmilou Ostroluckou, v právnej veci manželky: F. Z., J. K., Z. XX.XX.XXXX, K. B. Š. XXX/XX, XXX XX L., Š. H. Q. J., právne zastúpenej advokátom JUDr. Michalom Vlkolinským, so sídlom advokátskej kancelárie Námestie SNP 17/29, 960 01 Zvolen, proti manželovi: L. L. Z., Z. XX.XX.XXXX, B. X. Z. Ú. Q. J., K.Č. V. V.A. K. H. Q. V. X. - B., A. XXX, XXX XX X., Č. J., Š. H. V. Q. J., o návrhu manželky na rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode manželstva k maloletým deťom pochádzajúcim z manželstva: Z. Z., Z. XX.XX.XXXX T. L. Z., Z. XX.XX.XXXX, obidve maloleté deti trvale bytom ako matka, štátne občianky Slovenskej republiky, zastúpené v konaní opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, takto

rozhodol:

I. Súd manželstvo F. Z., J. K., Z. XX.XX.XXXX T. L. Z., Z. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa 03.12.2005 v Detve, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Detva, vo zväzku 12, ročník 2005, na strane 68, pod poradovým číslom 42. r o z v á d z a.

II. Maloleté deti Z. Z., Z. XX.XX.XXXX T. L. Z., Z. XX.XX.XXXX sa na čas po rozvode manželstva rodičov z v e r u j ú do osobnej starostlivosti matky F. Z., J. K.C., Z. XX.XX.XXXX, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok.

III. Otec L. L. Z., Z. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletých detí Z. Z., Z. XX.XX.XXXX T. L. Z., Z. XX.XX.XXXX výživným v sume po 50,- Eur mesačne na každé maloleté dieťa zvlášť, t.j. spolu na obidve maloleté deti v sume 100,- Eur mesačne, so splatnosťou vždy do 15.-teho dňa v mesiaci vopred počnúc právoplatnosťou výroku rozsudku o rozvode manželstva, k rukám matky maloletých detí.

IV. Styk otca s maloletými deťmi na čas po rozvode manželstva sa n e u p r a v u j e.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Manželka sa návrhom na začatie konania, ktorý bol doručený súdu dňa 04.08.2021, domáhala voči manželovi rozvodu manželstva, ktoré s manželom uzavreli dňa 03.12.2005 na území Slovenskej republiky, v Detve. Z manželstva sa narodili tri deti, v súčasnosti už plnoletá dcéra T., Z. XX.XX.XXXX T. F. L.J. Z., Z. XX.XX.XXXX T. L., Z. XX.XX.XXXX. V návrhu manželka uviedla, že manželstvo s manželom uzavreli so vzájomnou citovou náklonnosťou. Spočiatku manželstvo bolo harmonické, až na bežné nezhody a nedorozumenia, ktoré spočívali v rozdielnych názorových a povahových odlišnostiach v nadväznosti na rozdielnosť ich postojov k životným a vzťahovým situáciám. Tieto v tomto období riešili dohodou a vysvetlením. V tomto období medzi nimi nedochádzalo k tak vážnym konfliktom,

ktoré by spôsobili výrazné narušenie ich manželského spolužitia. Od 18.04.2012 manžel bol vzatý do väzby a od 11.02.2014 je vo výkone dlhoročného trestu odňatia slobody v Českej republike, pričom kontakt, a to aj vzhľadom na vzdialenosť medzi nimi majú minimálny a ich komunikácia je obmedzená na písomnú a telefonickú formu. Ich manželské spolužitie je preto najmä pre ňu veľkou psychickou záťažou a preto nemá záujem na ďalšom trvaní manželstva, ktoré je hlboko a nezvratne rozvrátené pre dlhodobú odlúčenosť. Za takýchto okolností je prakticky vylúčené, že by v budúcnosti mohlo dôjsť k zlepšeniu vzťahov a k obnoveniu vzájomného manželského spolužitia. Ich manželstvo s manželom je už len formálnym zväzkom bez akýchkoľvek emotívnych, či telesných väzieb. Takýto nenaplnený vzťah medzi nimi v žiadnom prípade nemôže plniť si svoje spoločenské funkcie. Preto je názoru, že sú splnené zákonné podmienky pre rozvod ich manželstva. O deti, ktoré pochádzajú z ich manželstva sa prakticky starala od narodenia detí sama. Plne zabezpečovala ich výchovu. Najstaršia dcéra je už plnoletá, táto je schopná sa sama živiť. Dve mladšie dcéry sú maloleté, týmto stále zabezpečuje osobnú starostlivosť a výchovu sama. V prípade rozvodu manželstva preto žiadala obidve maloleté deti zveriť do svojej osobnej starostlivosti s tým, že bude maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Otcovi maloletých detí žiadala uložiť povinnosť prispievať na výživu mal. detí po 50,- Eur mesačne na každé dieťa zvlášť s tým, že nenavrhovala upraviť styk otca s mal. deťmi. O takúto úpravu žiadala vzhľadom k tomu, že otec mal. detí vykonáva dlhodobý trest odňatia slobody v Českej republike.

2. Manžel s rozvodom manželstva súhlasil, súhlasil i s navrhovanou úpravou výkonu rodičovských práv a povinností o mal. deti zo strany matky mal. detí.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom manželky ako účastníčky konania, manžela ako účastníka konania (manžel bol vypočutý prostredníctvom dožiadania Okresným súdom Plzeň - mesto, Česká republika), ďalej vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, zadováženými správami, keď zistil tento skutočný a právny stav veci:

4. Manželia uzavreli manželstvo dňa 03.12.2005 v Detve, Slovenská republika. Ich manželstvo je zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Detva vo zväzku 12, ročník 2005, na strane 68, pod poradovým číslom 42. Manželka je štátnou občiankou Slovenskej republiky, manžel je štátnym občanom Vietnamskej socialistickej republiky. U obidvoch manželov ide o manželstvo prvé. Z manželstva pochádzajú tri deti, plnoletá dcéra T., Z.. XX.XX.XXXX, ktorá je schopná sama sa živiť a dve maloleté deti, dcéry Z., Z.. XX.XX.XXXX T. L., Z.. XX.XX.XXXX. Obidve mal. deti sú štátnymi občiankami Slovenskej republiky. Posledné spoločné bydlisko manželia mali na adrese Š. XXX/XX, XXX XX L., Q. J..

5. Podľa Časti II Občianske veci Kapitola 2 Rodinné veci čl. 20 Rozvod ods. 1 Vyhlášky č. 98/1984 Zb. o Zmluve medzi ČSSR a Vietnamom o právnej pomoci v občianskych veciach, keď ide o vyhlášku ministra zahraničných vecí z 27.04.1984 o Zmluve medzi Československou socialistickou republikou a Vietnamskou socialistickou republikou o právnej pomoci v občianskych a trestných veciach, ktorá bola podpísaná dňa 12.10.1982 v Prahe a ktorou je SR tiež viazaná (ďalej len „vyhláška“), rozvod sa spravuje právnym poriadkom zmluvnej strany, ktorej občanmi sú obaja manželia v čase podania návrhu na začatie konania. Podľa ods. 2, ak jeden z manželov je občanom jednej zmluvnej strany a druhý občanom druhej zmluvnej strany, justičný orgán, pred ktorým prebieha rozvodové konanie, rozhoduje podľa právneho poriadku svojho štátu. Podľa ods. 3, na konanie o rozvode podľa odseku 1 tohto článku je príslušný justičný orgán tej zmluvnej strany, ktorej občanmi sú obaja manželia v čase podania návrhu. Ak v čase podania návrhu na rozvod majú obaja manželia bydlisko na území druhej zmluvnej strany, je príslušný aj justičný orgán tejto zmluvnej strany. Podľa ods. 4, v prípade uvedenom v odseku 2 tohto článku je príslušný justičný orgán zmluvnej strany, na území ktorej majú alebo mali obaja manželia posledné spoločné bydlisko. Ak jeden z manželov má bydlisko na území jednej zmluvnej strany a druhý na území druhej zmluvnej strany, sú príslušné justičné orgány oboch zmluvných strán.

6. Podľa čl. 23 Vyživovacia povinnosť ods. 1 vyhlášky, vyživovacia povinnosť medzi rodičmi a deťmi sa spravuje právnym poriadkom zmluvnej strany, ktorej občanom je osoba majúca nárok na výživné. Podľa ods. 2, na konanie o veciach uvedených v ods. 1 tohto článku je príslušný orgán zmluvnej strany, na území ktorej má oprávnená osoba bydlisko.

7. Na základe vyššie uvedených citácií vyhlášky, konkrétne podľa Časti II Kapitoly 2 čl. 20 ods. 2 a ods. 4 je daná právomoc súdu SR na konanie v danej veci s prihliadnutím na čl. 23 ods. 1 a ods. 2 tejto časti a tejto kapitoly vyhlášky, nakoľko manželka t.j. navrhovateľka je štátnym občanom SR, manžel

štátnym občanom Vietnamskej socialistickej republiky a posledné spoločné bydlisko manželia mali na území SR, keď rozvod sa spravuje právnym poriadkom SR, rovnako ako s ním spojené konanie o výžive pre maloleté deti, a keďže posledné spoločné bydlisko manželia mali v Detve, t.j. v obvode tunajšieho súdu, miestne príslušný na prejednanie danej veci je Okresný súd Zvolen.

8. Z výsluchu manželky ako účastníčky konania súd zistil, že rozviesť sa chce preto, lebo ich manželstvo s manželom je 10 rokov už len formálnym zväzkom. Manžel sa nachádza dlhodobo vo výkone trestu odňatia slobody v Českej republike. S manželom sú v telefonickom kontakte. Preto od manžela má informáciu, že tento súhlasí s rozvodom manželstva. Na rozvode manželstva sa vzájomne dohodli. Aj s deťmi sa manžel kontaktuje telefonicky. Tento na území SR nemá povolený pobyt cudzinca. Preto zrejme, keď bude prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, nebude môcť žiť na území SR. Návrh na rozvod manželstva podala preto, lebo nie je predpoklad, že by po výkone trestu odňatia slobody manžel žil na území SR. Preto ich manželstvo nemá žiaden význam. Svoj vzťah k manželovi vzhľadom na dlhodobú odlúčenosť by charakterizovala ako kamarátsky. Manžel na výživu detí naposledy prispel v roku 2020. Na mal. deti nepoberá náhradné výživné, nepožiadala si o náhradné výživné. Manžel aj predtým, ako nastúpil na výkon trestu odňatia slobody v Českej republike, už bol vo výkone trestu odňatia slobody a to na území Slovenskej republiky. Trest vykonával v Trnave 5 rokov. Bolo to v období po narodení prvej dcéry, s ktorou preto žila 5 rokov sama a čakala na manžela. V roku 2012 manžel bol vzatý do väzby a následne právoplatne odsúdený, keď začal vykonávať následne v Českej republike dlhodobý trest odňatia slobody. Termín ukončenia výkonu trestu má v roku 2024. Ona si však už zvykla na stav, že žije bez manžela. Za tejto situácie nevidí nádej a perspektívu na obnovenie manželského spolužitia. Deti vedia o rozvode a sú s tým uzrozmene. Návrh si dobre rozmyslela, podala ho po vzájomnej dohode s manželom.

9. Z výsluchu manžela ako účastníka konania (pred dožiadaným súdom) súd zistil, že sa pripája k návrhu na rozvod manželstva a súhlasí s tým, aby jeho manželstvo s manželkou bolo rozvedené. K úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom pochádzajúcim z manželstva uviedol, že súhlasí s úpravou podľa návrhu matky. Súhlasil so zverením obidvoch mal. detí do osobnej starostlivosti matky ako i s navrhovanou výškou výživného po 50,- Eur mesačne na každé dieťa zvlášť. Vo výkone trestu odňatia slobody v Českej republike je od 11.02.2014. Odsúdený bol právoplatne Krajským súdom v Brne, keď mu bol uložený trest odňatia slobody nepodmienečne v trvaní 12,5 roka „pre trestný čin drogy“. Predpokladaný výstup z výkonu trestu odňatia slobody má 14.10.2024. Okrem maloletých detí pochádzajúcich z manželstva nemá žiadnu inú vyživovaciu povinnosť. O deťoch má informácie, je s nimi v telefonickom i písomnom kontakte. S matkou detí, teda s manželkou sú tiež v telefonickom kontakte, na rozvode manželstva sa vzájomne dohodli. Pri výsluchu ďalej uviedol, že pojednávania sa na Okresnom súde Zvolen nezúčastní a súhlasil s tým, aby pojednávanie prebehlo v jeho neprítomnosti.

10. Zo spisu Okresného súdu Zvolen Sp.zn. 17P/38/2014 súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Zvolen Sp.zn. 17P/38/2014-61 zo dňa 18.06.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18.08.2015 maloleté deti L. T. Z. boli zverené do osobnej starostlivosti matky. Otcovi mal. detí bola uložená povinnosť prispievať na výživu týchto dvoch mal. detí vo výške 30 % zo sumy životného minima na každé nezaopatrené, neplnoleté dieťa zvlášť, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku vždy do 20.-teho dňa v mesiaci k rukám matky. Z tohto spisu ďalej vyplýva (č.l. 26 pripojeného spisu), že otec mal. detí v konaní nepožadoval tlmočníka, keď rozumie českému jazyku.

11. Manželka v konaní o rozvod manželstva uviedla, že manžel rozumie českému jazyku i slovenskému jazyku. Preto súd v konaní nepribral do konania na účely prekladania textu a tlmočenia slova prekladateľa a tlmočníka zo slovenského jazyka do vietnamského jazyka a z vietnamského jazyka do slovenského jazyka (§ 155 ods. 1 prvá veta zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“).

12. Z Potvrdenia o výkone trestu odňatia slobody Väzenskej služby Českej republiky, Väznice Plzeň zo dňa 04.08.2017 súd zistil, že manžel sa nachádza vo VTOS Väznica Plzeň. Do výkonu trestu odňatia slobody nastúpil dňa 11.02.2014 a predpokladaný koniec trestu má určený na deň 14.10.2024. Tento nie je pracovne zaradený.

13. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, opatrovníka mal. detí zo dňa 17.12.2021 súd zistil, že matka žije v spoločnej domácnosti s mal. deťmi v 2-izbovom mestskom nájomnom byte. Na základe zistenia bytových pomerov matky opatrovník konštatoval, že v domácnosti matky sú

vytvorené vhodné bytové podmienky potrebné pre zabezpečovanie starostlivosti o mal. deti. Matka detí pracuje TESCO STORES s miestom výkonu prevádzky Hypermarket Detva. Jej čistý mesačný príjem predstavuje sumu 680,- až 700,- Eur. Okrem toho poberá prídavky na dve mal. deti spolu v sume 51,- Eur mesačne. Výdavky matky sú na nájom 190,- Eur mesačne, inkaso 37,- Eur mesačne, poistenie 18,- Eur mesačne, sporenie 20,- Eur mesačne, poistenie Z. 15,- Eur, L. 14,- Eur a poistenie OMV 28,- Eur štvrťročne. Maloletá Z. je študentkou druhého ročníka Obchodnej akadémie v Detve, maloletá L. je žiačkou 9. ročníka III. Základnej školy v Detve. V školskej jedálni sa mal. deti nestravujú. Vo voľnom čase sa krúžkom nevenujú. Zdravotné problémy, s ktorými by súviseli zvýšené výdavky, maloleté deti nemajú. Matka pri prešetrení pomerov pri pohovore uviedla, že trvá na rozvoze manželstva. Manžel s nimi v spoločnej domácnosti nežije už veľmi dlho, nakoľko od roku 2012 sa nachádza v Českej republike, kde vykonáva dlhodobý trest odňatia slobody. Vzhľadom na vzdialenosť sú len v sporadickom telefonickom kontakte. Z týchto dôvodov neprechováva k manželovi už city. Tento zostáva otcom ich spoločných detí. Deti vedia o podanom návrhu na rozvod manželstva. Sú zvyknuté, že otec s nimi nežije. Sú v kontakte, telefonujú spolu. Matka ďalej uviedla, že otec výživné pravidelne neplatí, je to závislé od toho, či je vo výkone trestu odňatia slobody zaradený, alebo nie je zaradený do pracovného procesu. Opatrovník vykonal i pohovor s mal. deťmi. Mal. Z. sa vyjadrila, že vie o podanom návrhu na rozvod a nemá k tomuto výhrady. Rodičia už veľmi dlho nežijú spolu, otec je vo väzení v Českej republike. S otcom sú v kontakte a to hlavne telefonikom, občas sa s ním videli aj cez program Skype. Keby otca pustili a pricestoval by na Slovensko, veľmi rada by ho videla a stretla sa s ním. Podľa jej názoru to však nebude ľahké, pretože otec nemá povolený pobyt na území Slovenskej republiky. Dodala, že býva s matkou a chce, aby to tak aj zostalo. Mal. L. uviedla, že vie o tom, že matka podala návrh na rozvod. Ona to chápe, je to rozhodnutie matky. Otec veľmi dlho s nimi nebýva, pretože je vo väzení. Spolu so sestrou sú s ním v kontakte, telefonujú spolu. Maloletá rovnako ako jej sestra uviedla, že by sa s otcom rada stretla v prípade, že pricestuje na Slovensko.

14. Z potvrdenia Mestského úradu Detva zo dňa 14.01.2022 súd zistil, že manželka počas pobytu v Detve nebola prejednávaná v komisii na ochranu verejného poriadku.

15. Podľa § 18 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

16. Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

17. Podľa § 23 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvoze na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvoze vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

18. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh manželky na rozvod manželstva je dôvodný. V manželstve účastníkov konania mal súd preukázaný rozvrat, ktorý vyhodnotil ako vážny a trvalý. Z výsluchu obidvoch manželov ako účastníkov konania súd zistil skutočnosti, ktoré odôvodňujú vyhoveniu návrhu na rozvod manželstva. Tak ako uviedla manželka v konaní, manželstvo uzatvorili s manželom zo vzájomnej citovej náklonnosti. Ešte pred uzatvorením manželstva sa im narodili z partnerského vzťahu dve deti, plnoletá dcéra T., Z.. XX.XX.XXXX T. F. L. Z., Z.. XX.XX.XXXX. K. F. L. L., Z.. XX.XX.XXXX sa narodila už počas trvania manželstva. Manželstvo účastníkov si spočiatku plnilo svoje spoločenské funkcie, manželka manželstvo spočiatku vyhodnotila bez vážnych konfliktov. Dňa 18.04.2012 bol manžel vzatý do väzby a od 11.02.2014 je vo výkone dlhoročného trestu odňatia slobody v Českej republike. Od roku 2012 tak ich manželstvo s manželom si neplní svoje spoločenské funkcie, ani ekonomickú, ani biologickú a ani výchovnú. Od tohto času zabezpečuje výchovu a starostlivosť o deti sama. S manželom sú odvtedy, ako manžel bol vzatý do väzby v minimálnom osobnom kontakte, a to už vzhľadom aj na vzdialenosť medzi nimi, komunikácia či už písomná alebo telefonickou formou je tiež medzi nimi obmedzená. Takýto vzťah je pre ňu veľkou psychickou záťažou. Vzhľadom na dlhodobú odlúčenosť manželka stratila citové väzby na manžela. Manžel na území SR ako cudzinec nemá

povolený žiaden pobyt. Výkon trestu odňatia slobody by mal ukončiť dňa 14.10.2024, avšak vzhľadom na tieto skutočnosti nie je predpoklad jeho návratu na územie SR, a tak ani predpoklad, aby obnovili manželské spolužitie. Tieto skutočnosti vyplynuli z vykonaného dokazovania, z výsluchu manželky, manžela, ktorý sa k návrhu na rozvod manželstva pripojil, nepoprel dôvody, ktoré manželka uviedla na rozvod manželstva, a napokon i zo správy opatrovníka mal. detí, ako i z pripojeného spisu Okresného súdu Zvolen, Sp.zn. 17P/38/2014, v ktorom konaní bol upravený výkon rodičovských práv a povinností k mal. deťom pochádzajúcim z manželstva pred rozvodom manželstva rodičov. Nakoľko manželstvo účastníkov si tak dlhodobo neplní žiadnu zo spoločenských funkcií, ani ekonomickú, ani biologickú a ani výchovnú, súd mal za to, že sú v súdnej veci splnené hmotnoprávne podmienky pre rozvod manželstva manželov a preto manželstvo manželov rozviedol podľa § 23 Zákona o rodine a to za súhlasu obidvoch manželov. Rozvod manželstva rodičov mal. detí nie je v rozpore ani so záujmami mal. detí, pretože mal. deti nie sú vychovávané spoločne rodičmi, dlhodobo starostlivosť o mal. deti zabezpečuje výlučne matka, a to od roku 2012, kedy otec mal. detí bol vzatý do väzby. Mal. deti, tak ako vyplýva zo správy opatrovníka mal. detí, si na takýto stav zvykli, sú uzrozmene s tým, že rodičia spolu dlhodobo nežijú, sú uzrozmene, že matka podala návrh na rozvod manželstva. Manželstvo rodičov je len formálne, rozvodom manželstva rodičov sa nič nemení na postavení mal. detí pochádzajúcich z manželstva, ktoré sú dlhodobo vychovávané jedine matkou. Mal. deti napriek tomu, že otec s nimi dlhodobo nežije, neodmietajú kontakt s otcom, stretnutia s otcom neodmietajú v prípade, že sa vráti na územie SR. Deti sa vyjadrili, že chcú zostať vo výchovnom prostredí matky. Na základe všetkých týchto skutočností súd rozvrat v manželstve účastníkov vyhodnotil ako vážny, intenzívny, dlhotrvajúci a vedúci k vzájomnému odcudzeniu manželov s tým, že vzhľadom na uvedené skutočnosti podľa názoru súdu niet nádeje na obnovenie manželského spolužitia medzi manželmi. K vážnosti rozvratu vzťahov medzi manželmi súd dodáva, že vážnosť rozvratu vzťahov medzi manželmi je daná jeho intenzitou (hĺbkou) a trvaním. Záver o vážnosti rozvratu vzťahov medzi manželmi je odôvodnený vtedy, ak sa rozvrat vzťahu medzi manželmi javí ako neodstrániteľný, nenapraviteľný stav vzhľadom na výsledok dialektického zhodnotenia intenzity a trvalosti rozvratu. V súdenom prípade príčinou rozpadu manželstva je správanie manžela, ktorý svojim protiprávnym konaním spôsobil, že došlo k ukončeniu manželského spolužitia medzi manželmi a k strate citovej náklonnosti manželky k manželovi vzhľadom na dlhodobú odlúčenosť. Manželstvo účastníkov je formálne, neplní si svoj spoločenský účel, keď potom nie je ani spoločenský záujem na trvaní takéhoto formálneho manželstva. Súd preto manželstvo rozviedol.

19. Podľa § 100 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

20. Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

21. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

22. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

23. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

24. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

25. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

26. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

27. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

28. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

29. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

30. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

31. Na základe zisteného skutočného stavu vo veci súd mal. deti na čas po rozvode manželstva rodičov zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok. Matka žiadala zveriť maloleté deti do svojej osobnej starostlivosti, otec mal. detí s takýmto návrhom matky súhlasil. Napokon výchovné možnosti otca sú značne obmedzené resp. nateraz nemožné, keďže otec sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v Českej republike. Matka mal. detí zabezpečuje osobnú starostlivosť o mal. deti sama a to dlhodobo, od roku 2012. Zo správy opatrovníka mal. detí vyplýva, že matka zabezpečuje starostlivosť o mal. deti riadne, v starostlivosti matky o mal. deti neboli zistené opatrovníkom žiadne nedostatky. Matka má vytvorené i vhodné bytové podmienky potrebné pre zabezpečovanie starostlivosti o deti. Mal. deti, tak ako vyplynulo z pohovoru vykonaného s deťmi prostredníctvom opatrovníka, chcú zostať vo výchovnom prostredí matky, potvrdili, že otec s nimi dlhodobo nebýva. Otec mal. detí s návrhom matky na zverenie detí do osobnej starostlivosti matky súhlasil. Za takéhoto zisteného skutočného stavu súd potom mal. deti v súlade i s prejavom vôle rodičov na čas po rozvode manželstva rodičov zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok. Súd pri rozhodovaní prihliadol i na stanovisko opatrovníka mal. detí, ktorý nezistil v starostlivosti matky o mal. deti žiadne nedostatky s tým, že konštatoval, že matka má vytvorené vhodné bytové podmienky pre zabezpečovanie ďalšej starostlivosti o deti.

32. Matka pokiaľ ide o výživné pre mal. deti žiadala určiť na čas po rozvode manželstva výživné pre deti zo strany otca v sume po 50,- Eur mesačne na každé maloleté dieťa zvlášť. Otec mal. detí s takýmto návrhom na výživné súhlasil.

33. Súd v konaní zistil, že obidvaja rodičia majú vyživovaciu povinnosť len voči mal. deťom pochádzajúcim z manželstva. Najstaršia dcéra manželov je plnoletá a je schopná sa sama živiť. Matka mal. detí je zamestnaná u zamestnávateľa TESCO STORES SR, a.s., Bratislava, keď podľa správy zamestnávateľa zo dňa 20.12.2021 dosahuje priemerný mesačný čistý príjem 829,02 Eur. Maloletá Z. je študentkou druhého ročníka Obchodnej akadémie v Detve, maloletá L. je žiačkou 9. ročníka III. Základnej školy v Detve. Obidve mal. deti sú zdravé, matka nemá zvýšené výdavky so zdravotnou starostlivosťou o mal. deti. Pravidelné opodstatnené výdavky matka uviedla mesačne nájom 190,- Eur, inkaso 37,- Eur, poistenie 18,- Eur, sporenie 20,- Eur, poistenie Z. 15,- Eur, L. 14,- Eur a poistenie osobného motorového vozidla 28,- Eur štvrťročne. Poistenie 18,- Eur je poistením matky, sporenie 20,- Eur je sporením matky. Mal. deti v školskej jedálni sa nestravujú. Matka poberá rodinné prídavky na dve mal. deti v sume spolu 51,- Eur mesačne. Matka uviedla pri výsluchu, že naposledy jej bolo zaplatené výživné zo strany otca v roku 2020. S mal. deťmi matka žije v nájomnom mestskom byte. Otec mal. detí uviedol, že vo výkone trestu odňatia slobody je pracovne zaradený skoro po celú dobu. Príjem má v hrubom približne mesačne 7.000,- Kč. Nemá žiaden majetok vyššej hodnoty. Zdravotný stav má dobrý. Po celú dobu, pokiaľ žili s

matkou detí spolu tak pracoval, pracoval však len brigádnicke, príjem mal približne od 500,- do 700,- Eur mesačne. Dohodol sa vo výkone trestu s učtárňou, matke je zasielané výživné pre deti vo výške približne 2.000,- Kč mesačne. Z Potvrdenia Vážnice Plzeň o vyplácaní pracovnej odmeny u otca za obdobie 11/2020 až 10/2021 a to zo dňa 29.11.2021 súd zistil, že priemerný čistý mesačný príjem za uvedené obdobie u otca dosiahol 2.848,- Kč.

34. Na základe týchto skutočností potom súd mal za to, že vzhľadom na pomery obidvoch rodičov, či už zárobkové, majetkové, ako aj osobné, tiež vzhľadom na odôvodnené potreby mal. detí a schopností obidvoch rodičov je dôvodné určiť výživné pre mal. deti zo strany otca na čas po rozvode manželstva rodičov pre mal. deti v sume 50,- Eur mesačne na každé dieťa zvlášť, s čím otec mal. detí súhlasil. Vzhľadom k tomu, že otec sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a to dlhodobo, súd mal za to, že nie je na túto dobu v jeho možnostiach a schopnostiach platiť vyššie výživné.

35. Nakoľko rodičia styk otca s mal. deťmi na čas po rozvode manželstva nežiadali upraviť, súd styk otca s mal. deťmi na čas po rozvode manželstva neupravil, keď k upraveniu styku otca s mal. deťmi na čas po rozvode manželstva najmä osobnému bráni skutočnosť, že otec sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v Českej republike.

36. Ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

37. O trovách konania účastníkov súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a doplňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolačný súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 ods. 1, § 376 CMP).

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do 3 mesiacov po právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko (§ 27 ods. 1 Zákona o rodine).